

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Interview Emile Roemer

Tongeren, M. van; Uden, J. van; Veldhuijzen, T.

Citation

Tongeren, M. van, Uden, J. van, & Veldhuijzen, T. (2012). Interview Emile Roemer. *Bestuurskundige Berichten*, 27(2), 15-17. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3212133>

Version: Not Applicable (or Unknown)
License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)
Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3212133>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Interview Emile Roemer

Het zal niemand ontgaan zijn, het is crisis in Nederland. Er moet nodig hervormd worden en de burger weet veelal niet meer waar hij aan toe is. Terwijl de regering samen met de gedoogpartij bezuinigingen doorvoert die vergaande consequenties hebben voor grote groepen van de Nederlandse samenleving, zakken traditioneel grote partijen (het CDA en de PvdA) steeds verder weg in de peilingen. Een partij die het in de peilingen voor de wind gaat, is de SP. De redactie interviewde fractievoorzitter Emile Roemer.

*Door Max van Tongeren,
Jasper van Uden
en Tom Veldhuijzen*

Voordat wij aan het interview beginnen besluiten we het wekelijkse vragenuurtje bij te wonen. Als we binnenkomen is het vragenuurtje al volop aan de gang. Er wordt gesproken over de zorg en het onderwijs. Af en toe loopt een kamerlid naar de microfoon en doet zijn of haar zegje, maar over het algemeen heerst er een zeer ontspannen sfeer. Wellicht iets te ontspannen voor een nationaal parlement.

Na afloop van het vragenuurtje spraken we met Emile Roemer. Bij aankomst blijkt dat het oude kantoor van Joop den Uyl is omgetoverd tot het SP hoofdkwartier. Aan de muur hangt een poster van Martin Luther King met de tekst: "I have a dream", het grote voorbeeld van Roemer.

In de peilingen staat de SP momenteel bovenaan, wat vindt u daarvan?

"Ik ben niet zo blij om de hype vanwege de peilingen. Goede peilingen geven aan dat ze vertrouwen in je verhaal hebben en in de partij. Je moet het alleen niet overdrijven, want we weten hoe dat in de politiek gaat. Vandaag ben je de held en morgen ben je een schlemiel. Er zijn voorbeelden genoeg. Een tijdje geleden stond Rita Verdonk op 26 zetels in de peilingen maar bij de volgende verkiezingen kwam ze niet meer terug in de kamer. Mark Rutte stond drie jaar geleden op 12 zetels en is nu premier, dus het kan alle kanten opgaan. Zo nuchter moet je zijn in de politiek en dat ben ik ook. Natuurlijk ben ik blij met de peilingen maar ik blijf gewoon netjes mijn werk doen."

U probeert zich dus niet af te laten leiden door die peilingen?

"Dat zal moeilijk zijn want de hele wereld probeert je af te leiden. Je bent even een hype. Dan wil iedereen weten waar die enorme groei van de SP vandaan komt en wie je eigenlijk bent. Dan ben je een leuke vent en de ander vind je een kwal. De derde zegt dat het een ramp is voor de wereld en de vierde vindt je een zegen."

Kan de SP meer voor Nederland betekenen als oppositie of regeringspartij?

"Als regeringspartij, mits je een goede onderhandeling hebt gehad. Ik ga niet in het kabinet zitten om VVD beleid uit te voeren. Je moet er natuurlijk wel toe doen en meer binnenhalen dan vanuit de oppositie.

Emile Roemer

Ik ben de politiek niet ingegaan om een beetje interessant te doen maar omdat ik dingen wil veranderen. Ik denk dat bij de volgende verkiezingen de keuze voorligt: "gaan we liberaal of gaan we sociaal?" Dat zijn momenteel de grootste stromingen. Beide stromingen hebben een ideologisch, economisch en maatschappelijk gedachtegoed erachter zitten. Bij beide stromingen zitten wat partijen en dan hangen er wat partijen tussenin die niet willen kiezen."

Wat vindt u van de huidige manier van regeren door de VVD, CDA en PVV als gedoogpartner?

"Ik sta natuurlijk aan de andere kant. Ik vind dat ze te hard bezuinigen in een te korte tijd. Dat heeft ook te maken met onze ideologie en economisch gedachtegoed. Als je te hard bezuinigt, betekent dat per definitie een krimp in de economie. Dat zie je dus nu gebeuren in Europa. Landen die enorm moeten bezuinigen hebben te maken met

"De fout is dat mensen zwaar onvoldoende worden betrokken bij veranderingen die in de maatschappij die spelen"

een enorme krimp in de economie. Dat hakt erin. Hoge werkloosheid, mensen geven niks meer uit en kleine bedrijven komen in de problemen. Het is een ontwrichting van de samenleving en dat zie je ook in Nederland gebeuren. Mensen raken in paniek, raken hun baan kwijt en de arbeidszekerheid verdwijnt want je moet het als ZZP'er doen, wat de armoede van de toekomst is want je wordt gewoon uitgebuit. Dus ik vind het kabinet op dit moment >

erg onverantwoord bezig.”

“Daarbij, als je naar de drie regerende partijen kijkt, is dat het volledige VVD verhaal. De VVD doet het nog steeds goed bij de achterban omdat het complete beleid zoals de VVD het bedoeld heeft ook uitgevoerd wordt. Het CDA heeft een hoop hommeles omdat ze weliswaar de ministers mogen leveren maar wel het VVD beleid moeten uitvoeren. De PVV is hetzelfde laken en pak. Wilders komt uit de VVD en zegt overal “ja” tegen. Daar komt zijn ware aard boven. Hij is gewoon een rechtse liberaal uit de VVD school. Die vindt het helemaal niet erg, ook al schreef hij een totaal ander verkiezingsprogramma om zetels te winnen. Hij is dus zijn geloofwaardigheid kwijt.”

Veel bestuurskundigen worden later wellicht ambtenaar. Ambtenaren hebben echter te maken met een imago probleem, ze komen er nogal slecht vanaf in de media, hoe moet het imago probleem van ambtenaren worden opgelost?

“Heel veel heeft te maken met een gebrek aan kennis. Mensen weten niet goed waar ambtenaren mee bezig zijn. Dat komt omdat ze ook niet in aanraking komen met de mensen op straat zoals politici wel doen. Dat heb ik als wethouder meegemaakt. Het is van groot belang dat wanneer ik de straat opging, mijn beleidsmedewerkers meegingen om ook met de mensen te praten. De afstand van de politiek naar de mensen wordt steeds groter omdat de politiek tegenwoordig nergens meer over gaat. Waarom kiezen mensen nog een politieke partij als het toch nergens meer over gaat. Ik kom heel vaak op straat en daar spreken mensen mij aan op dingen waar de politiek niet over gaat zoals de OV-chipkaart of de huizenmarkt. Straks moet ik zeggen:” ja sorry, daarvoor moet je in Brussel zijn.” Dan denken mensen ook: Sodemieter maar op met je politiek. Politici denken als ze gekozen zijn:” zo, ik ben er en ik ga een beetje in mijn luie stoel vergaderen.” De fout is dat mensen zwaar onvoldoende worden betrokken bij veranderingen die in de maatschappij spelen.”

Jan Marijnissen

Het CDA is de laatste tijd diep gekelderd in de peilingen. Jan Marijnissen gaf in De Wereld Draait Door toe dat hij daar wel van kon genieten, u ook?

“Ik ben altijd buitengewoon voorzichtig om me uit te laten over andere partijen. Zeker omdat ik het ook niet leuk zou vinden dat als het niet zo goed gaat met onze partij, andere partijen met ons naar leedvermaak zitten te kijken. Soms kan ik en glimlach niet onderdrukken maar zelfs

toen bij de PVV elke week een ander kamerlid in het nieuws was, heb ik me daar niet over uitgelaten. Ik pak ze liever op hun denkbeelden”.

Komt dat vanwege de negatieve uitlatingen van de PVV over de SP in het nieuws?

“Dat was zo’n onzin, daar hebben wij heel hard om moeten lachen. Wij zouden de zorg afbreken. De SP en de zorg kapot maken! Daar ligt zelfs een kleuter van in een deuk. We zouden ook Europese federalisten zijn, dan ben je echt niet van deze wereld als je dat ons verwijt. Je mag ons van alles verwijten, maar dat niet!”

Wat vindt u verder van Marijnissen als voorganger van de SP?

“Marijnissen is wel iemand die de geschiedenisboeken ingaat als een groot politicus. Hij heeft het voor elkaar gekregen om deze partij op te richten vanuit niks naar 25 zetels. Daar staat wel iemand. Hij heeft 40 jaar geknokt om te komen waar hij stond. Verder is hij een maatje van me, we spreken elkaar elke week. Natuurlijk maak ik van zijn adviezen ook gebruik. Dat gaat met een potje bier over kleine dingen tot aan grote politieke onderwerpen. Ik overleg veel met hem omdat hij ook partijvoorzitter is. Als we bijvoorbeeld vinden dat er actie moet worden ondernomen over het belachelijke sociale leenstelsel (lenen kost geld, dus mag je het ook niet sociaal noemen. Dat is onzin!) dan heb ik de partijvoorzitter nodig om die actie ook uit te voeren.”

Kritiek

Onlangs schreef de Pers een artikel over de SP. (De pers, 31 januari, De rode tomaat is rot.) Daarin stond dat uw partij een afblafcultuur heeft, maoïstisch en sektarisch is. Hoe gaat u om met dit soort berichten?

“Ik vind het de Pers onwaardig dat ze het publiceren. De journalist is iemand die een direct betrokkene was bij een conflict een paar jaar geleden, waarna hij met een hoop stampij is vertrokken. Ja, als je zo iemand een artikel laat schrijven. Dat is hetzelfde als je Rita Verdonk nu vraagt om een artikel over de VVD te schrijven. Dit soort dingen krijg je nu eenmaal over je heen. Kijk maar eens wat ze over de PVV schrijven of over Job Cohen. Ik kan zo in iedere partij vijf azijnzeikers vinden die een stuk willen schrijven. Het leuke van een democratie is dat je kan kiezen welke partij je wilt steunen. Als je bij de SP niet thuisvoelt, zoek je een andere partij op, maar ga niet van de zijkant een beetje lopen zeiken en naschoppen. Mij hebben ze niks gevraagd hoor. Zelfs tegenwoordig leer je op een opleiding journalistiek iets over onafhankelijkheid. Dan snap ik niet dat een redactie dit gewoon

klakkeloos plaatst.”

Wilders heeft u ook een aantal keren op de persoon gespeeld. Hoe gaat u om met persoonlijke kritiek?

“Gelukkig heb ik in de afgelopen jaren een hele dikke huid gekregen. Ik durf wel te zeggen dat ik heel voorzichtig ben om op de man te spelen. Ik kan wel keihard in een debat zijn, maar nooit op de man. Ik probeer mensen ervan te overtuigen dat ze een slechte visie hebben maar nooit dat ze een slecht persoon zijn. Dat vind ik te laag bij de grond.”

U geeft zelf ook aan dat de burger minder wordt betrokken bij belangrijke maatschappelijke veranderingen. Wat is het gevaar als mensen het nut van de politiek niet meer snappen?

“Ieder mens is per definitie redelijk. Als er een probleem is zijn mensen echt wel bereid om mee te denken aan een oplossing. Maar nu krijg je ineens een dictaat uit Brussel over je heen gesodemieterd dat als je 34.000 euro verdient, je geen sociale huurwoning meer mag lenen. Geen hond die het snapt, iedereen woest en terecht! Dan maar gek blijven vinden dat mensen denken: die hele politiek kan me wat!”

Als fractievoorzitter is het natuurlijk ook belangrijk om een beetje afleiding te hebben. Wat doet u om even aan de hectiek van Den Haag te ontsnappen?

“Ontspannen is heel belangrijk anders ben je constant met je werk bezig. Op z'n tijd een beetje sporten en genieten van muziek. Een concertje van Metallica laat ik dan ook niet schieten! Laatst was ik naar het jazz en jukebox festival geweest in Den Bosch. Hartstikke leuk en iedereen kent je ook wel. Ze zwaaien een keer, allemaal leuk en aardig. Op een gegeven moment merk je dat mensen wat gedronken hebben en dan zit ik daar te genieten van een prachtige band, beginnen ze opeens met een hele discussie. Dan zeg ik ook van: “mag ik alsjeblieft genieten van deze band? Want daar ben ik voor gekomen.” Dat mag je ook wel zeggen vind ik.”

Oppositiepartijen

U heeft er weleens moeite mee dat de oppositiepartijen vaak knievalen maken tegenover de regering.

“Ik had er moeite mee dat zowel op het gebied van Kunduz als het pensioenakkoord, de oppositie zich veel te makkelijk heeft laten inpakken. Juist op deze onderwerpen hadden ze de lat hoger moeten leggen en kunnen leggen. Daarmee houd je dit kabinet nog langer in stand en ook die 18 miljard bezuinigingen op al die plekken die we gezamenlijk niet willen.”

Populisme in de media

De politiek is in de laatste jaren enorm veranderd. Soms lijkt het alleen nog maar te draaien om populaire oneliners. In hoeverre is het gebruik daarvan noodzakelijk?

“Oneliners zijn in de politiek steeds belangrijker geworden. In de huidige periode draait veel om een razendsnelle communicatie. Alles wat ik zeg is binnen twee minuten de wereld rond, als het interessant is. Er is ook een enorme concurrentie op nieuws. Als er hier een serieuze zaak is, moet je eens kijken wat voor mierenmassa journalisten er dan voor je snufferd staan. Iedereen wil het snelste iets hebben en dan krijg je ook dat de media geen tijd meer hebben om een onderzoek te doen, anders is iemand anders hun al voor. Dat gaat ten koste van de kwaliteit. Diezelfde concurrentie geldt ook voor de politici. Je moet nu iets in twee zinnen kunnen zeggen anders is je zendtijd weg. We dwingen elkaar om sneller, korter, krachtiger en leuker over te komen.”

Hoe gebruikt u de media?

“Toen ik het van Agnes Kant overnam, kende geen hond mij. Dat was acht weken voor de verkiezingen. Twee weken voor de verkiezingen kende nog steeds bijna niemand mij. In die zes weken heb ik van alles geprobeerd. Ik ben zelfs naar de Libelle zomerweek geweest, maar daar stond een cameraploeg met een foto van Roemer en de vraag: “Kent u die?” Geen hond die me toen kende. Toen kwam het RTL-debat in Carré en dat was voor mij de eerste grote kans om mezelf te bewijzen tussen alle grote politieke leiders. Ik werd natuurlijk zwaar onderschat. Het lukte me om daar met één of twee oneliners die mijn verhaal ondersteunden op te vallen. In het kielzog van het debat kwamen die oneliners in alle televisieprogramma's en was ik ineens bekend. Dus je moet de kracht van de media zeker niet onderschatten.”

Na een lang, goed gesprek met Emile Roemer, kregen wij van een fractiemedewerker nog een uitgebreide rondleiding door het besloten gedeelte van de Tweede Kamer, een mooie afsluiter van een fantastische dag. ■